

Evaluatie CIRCO Track Loodvrije Visserij

Meer dan een jaar werken CIRCO, De Green Chemistry Campus, SGW en Modified Materials gezamenlijk aan het tot stand brengen van een CIRCO-TRACK gericht op het vervangen van lood, zoals gebruikt in de sportvisserij. Helaas is dit top op heden niet gelukt om dit voor elkaar te krijgen. In dit document evalueren we onze inspanningen en analyseren we de redenen waarom dit niet gelukt is.

CIRCO Track recreatieve loodvrije visserij

Een CIRCO Track is een drie-daagse workshop, waarin ketenpartijen met elkaar circulaire oplossingen bedenken en een plan maken om deze tot uitvoer te brengen. Om een CIRCO Track te laten kunnen plaatsvinden moeten er 8-10 organisaties meedoen, met een minimum aantal van 15 personen (bij voorkeur 2 personen per organisatie). CIRCO Tracks worden o.a. gefinancierd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en door Nederlandse Provincies. Onderwerpen voor CIRCO Tracks kunnen worden aangedragen bij sector leads van CIRCO. Dit onderwerp is door de sec lead Kunststoffen en de sec lead Consumptiegoederen gezamenlijk opgepakt.

Het probleem rondom vislood

Volgens de Emisieregistratie van Deltares 2013 en ge-update in latere jaren, is de sportvisserij met 524.000 kilo verreweg de grootste bron van lood voor ons water. Met de groei van het aantal sportvissers met 20 % in de Corona crisis neemt het loodverlies toe. In het water lost lood langzaam op, het hoopt zich op in de voedselketen en komt bij baggeren op het land.

In de sportvisserij is een groot gebrek aan kennis over de gevaren van lood. Zeer weinig vissers of winkeliers weten dat jonge kinderen extra gevoelig zijn voor lood, en daardoor levenslang IQ verlies en gedragsproblemen kunnen oplopen. Veel lood wordt zelf gegoten, waardoor de gezondheidsrisico's toenemen voor kinderen die in de buurt leven of komen van gietlocaties. In Nederland zijn tienduizenden doe-het-zelf gieters, die naast gewichten ook veel loodhoudend gevaarlijk afval produceren, de loodslak. Vrijwel alle winkeliers aan de kust zijn betrokken bij het zelf lood gieten. Ondanks deze complexe situatie reageerde CIRCO enthousiast op het idee om een track over vislood op te zetten.

Green Deal loodvrije visserij

Vier ministeries (LNV, EZK, VWS en I&W) hebben met Sportvisserij Nederland, de Unie van Waterschappen, Natuurmonumenten en Dibevo een Green Deal afgesloten.

Een van de doelstellingen in de Green Deal is dat er in 2021 30% minder vislood in Nederland verkocht en gebruikt wordt. CIRCO heeft met de leden van de Green Deal contact gehad en men was positief om een CIRCO Track over dit onderwerp op de agenda te zetten. In de voortgangsrapportage van de Green Deal is de track dan ook opgenomen. De bedoeling was om de track in te zetten om met ketenpartijen duurzame en aantrekkelijke alternatieven voor vislood te ontwikkelen en beter onder de aandacht te brengen.

Eigenlijk is het een taak van de overheid om uitvoering te geven aan wetgeving aangaande loodverlies in het milieu en deze ook te handhaven. Dit gebeurt wel bij loodhagel in de jacht, maar tot op heden niet bij vislood.

In de Green Deal is afgesproken op vrijwillige basis het lood uit te faseren.

CIRCO. Er zijn echter te weinig alternatieven beschikbaar doordat de industrie en handel geen interesse heeft om alternatieven te ontwikkelen en te introduceren. Men wacht af tot er een verbod komt met ruime overgangstermijn. Bijkomstig probleem is dat de Nederlandse markt klein is voor de internationale spelers. Dit kip-ei probleem wilden we met de CIRCO-track doorbreken.

Inspanningen voor het werven van deelnemers voor de CIRCO Track Doel is van het begin af aan geweest de overheid in de CIRCO track te betrekken. Nog steeds wordt al het viswater verpacht zonder voorwaarden m.b.t. het loodgebruik en het verlies van lood. De sportvisserijsector zelf lost dit probleem, wat al sinds de jaren '80 op de kaart staat, niet op. Alleen samenwerking van alle betrokkenen is volgens de initiatiefnemers de sleutel tot succes.

Er is een plan gemaakt en een web pagina over de CIRCO-track over vislood op de CIRCO website geplaatst. Daarna zijn de beheerders van viswater benaderd. Dat is gedaan door 343 gemeenten, 29 omgevingsdiensten, 21 waterschappen, 12 provincies, de vereniging Natuurmonumenten, 5 hengelsportwinkels, een charterboot, de Unie van Waterschappen, 2 GGD's, 6 producenten en 7 groothandels te benaderen en te vragen om deelname in de track via mail, aangevuld met kleinere aantallen gerichte telefonische contact. De initiatiefnemers hebben veel energie in werving gestopt, vanuit CIRCO is veel meer dan het normale aantal uren besteed aan werving van partijen voor deze track.

Ook de Green Deal is gevraagd het project te ondersteunen door de producenten en importeurs te benaderen. De Green Deal heeft een lijst namen aangeleverd. Geen van de deelnemers in de Green Deal wilde iemand in hun organisatie 3 dagen vrij maken om deel te nemen aan de CIRCO Track, onduidelijk is waarom niet.

Bijzonder is de rol van Sportvisserij Nederland in deze CIRCO track. Eerst wilde Sportvisserij Nederland niet meedoen, toen wel als er een grote naam zich aan het project zou verbinden, toen dat leek te gebeuren toch weer niet.

Ook bij de sector zelf was de belangstelling zeer gering. Benaderd zijn alle bekende groothandels en grote winkeliers die lood leveren. De start datum is twee maal naar achteren geschoven om meer aandacht aan werving te kunnen besteden. Uiteindelijk was er interesse van één groot bedrijf in de sector.

Conclusie

Conclusie is dat het niet lukt om de betrokkenen in CIRCO verband te laten samenwerken. Er is te weinig interesse bij overheid en de sportvisserijsector.

De initiatiefnemers SGW en Modified Materials zijn van mening dat het bovenstaande opnieuw aantoont dat de Green Deal dient om het visloodprobleem te parkeren, en dat er onvoldoende interesse is in de sector en bij de overheid om te werken aan een oplossing voor de grootste bron van lood (een Zeer Zorgwekkende Stof) naar het water.

CIRCO betreurt het dat ondanks alle inspanningen het niet gelukt is om voldoende partijen bij elkaar te krijgen. De markt is te afwachtend. Pas als de overheid een verbod introduceert gaat men in actie komen, lijkt de teneur.

De initiatiefnemers van de Green Deal, Egbert en Jos Lobee, resp. bestuurslid bij SGW en Modified Materials, zijn sinds 2008 betrokken bij de vislood problematiek. Zij hebben o.a. vanwege het grote gat tussen ambitie van de Green Deal en het commitment van de betrokken partijen, besloten niet deel te nemen aan de Green Deal. Maar beiden blijven actief om het lood van de vislijn te krijgen, o.a. met deze CIRCO track.